

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"צ 23-09-33385 אליהו נ' אברהם

תיק חיצוני:

נאור אליהו
ע"י ב"כ עוה"ד בועז מאירי

המבקש:

נגד

אברהם גיתי
ע"י ב"כ עוה"ד עמית מור וליעד להנר

המשיב:

פסק דין

1 לפניי בקשה מוסכמת להסתלקותו של המבקש מבקשתו לאישור תובענה כייצוגית כנגד המשיב,
2 וזאת בהתאם להוראות סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "**חוק תובענות**
3 **ייצוגיות**").

4

5

רקע עובדתי וטענות הצדדים

6 1. המבקש הגיש כנגד המשיב תובענה ייצוגית וכן בקשה לאישור תובענה כייצוגית (להלן: "**בקשת**
7 **האישור**").

8 בבקשת האישור נטען כי המשיב, אשר עסק ביעוץ כלכלי, שלח למבקש, ללא הסכמתו, שלוש
9 הודעות דוא"ל ובהן דברי פירסומת לעיסקו, וזאת בניגוד להוראת סעיף 30א לחוק התקשורת
10 (בזק ושידורים), תשמ"ב - 1982 (להלן: "**חוק התקשורת**"). התנהלות זו, כך נטען, עולה כדי
11 הפרה של הוראות חוק התקשורת, פקודת הנזיקין [נוסח חדש] וחוק עשיית עושר ולא במשפט
12 תשל"ט - 1979.

13 2. המבקש העריך את נזקו האישי בסך של 100 ש"ח לכל הודעה ואת נזקם הכולל של חברי
14 הקבוצה, שהינה אלה שהמשיב שלח להם את דברי הפרסומת ללא הסכמתם, בסך כולל של עד
15 2,500,000 ₪.

16 3. המשיב הגיש בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף בין היתר מטעמים של חוסר סמכות
17 מקומית, השתק, מניעות, חוסר מעש וחוסר יריבות. בנוסף טען המשיב כי ההודעות מושא
18 בקשת האישור אינם "דבר פרסומת" וכן מכחיש את היקף ועצם הנזק הנטען.

19 4. עוד בטרם התבררה בקשה זו, ובטרם הוגשה תגובה לבקשת האישור, הגישו הצדדים בקשת
20 הסתלקות זו (להלן: "**בקשת ההסתלקות**").

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"צ 33385-09-23 אליהו נ' אברהם

תיק חיצוני:

1

2

בקשת ההסתלקות

3

5. במסגרת בקשת ההסתלקות מציינים הצדדים, כי:

4

"המשיב הוא בעל דין פרטי בהליך זה. כמו כן, פעילותו העסקית של המשיב כ'עוסק'

5

בתקופה הרלוונטית אינה מתקיימת עוד באותה מתכונת, וממילא אין מקום בנסיבות אלה

6

לכלול במסגרת בקשה זו התחייבויות התנהגותיות עתידיות. מובהר כי כל פעילות דומה או

7

אחרת של המשיב מוסדרת היום במסגרת אחרת, באמצעות צד שלישי שאינו צד להליך,

8

ולפיכך אין לו רלוונטיות לבקשה זו"

9

6. על רקע זה הסכימו הצדדים כי המבקש יסתלק מבקשת האישור, התביעה האישית של המבקש

10

תידחה ועימה תימחקנה בקשות האישור והסילוק. כן המליצו הצדדים כי המשיב ישלם למבקש

11

גמול בסך של 3,000 ₪ וכן ישא בשכ"ט עו"ד המבקש בסך של 8,500 ₪ כולל מע"מ.

12

7. במסגרת בקשת ההסתלקות מציינים הצדדים כי הם סבורים כי מדובר בפטרון הולם בנסיבות

13

העניין בו המשיב כבר אינו עוסק בעיסוקו באופן עצמאי. עוד מציינים צדדים, כי ההסדר שאליו

14

הגיעו מסדיר את כל המחלוקות מושא בקשת האישור באופן סופי ומוחלט ומביא לסילוקה של

15

כל טענה, דרישה או תביעה מכל מין וסוג שהוא הקיימות למבקש ולחברי הקבוצה נגד המשיבה

16

ומי מטעמה או הקשור אליה, לרבות כלפי כל חברי הקבוצה, בעניין בקשת האישור והתובענה.

17

8. לטענת הצדדים בנסיבות המקרה אין טעם במינוי תובע מייצג או ב"כ חלופי ואין מקום להורות

18

על פרסום לפי סעיף 16(ד)(1) לחוק תובענות ייצוגיות.

19

9. במסגרת בקשת האישור מתחייבים המבקש ובא כוחו שלא להגיש כנגד המשיבה תובענה

20

ייצוגית ו/או בקשה לאישור תובענה ייצוגית בעניינים שנדונו בהליך דנן. כמו כן, מבהירים

21

הצדדים, כי הצהרותיהם והתחייבויותיהם ניתנו מבלי להודות בטענה של צד כלשהו ומבלי

22

שוויתרו על טענותיהם בקשר עם בקשת האישור.

23

10. בקשת ההסתלקות נתמכה בתצהירי המבקש ובא כוחו, שלפיהם לא קיבלו תמורה או טובת

24

הנאה כלשהי בקשר עם בקשת ההסתלקות, למעט התמורה המוסכמת, ככל שתאושר.

25

26

דיון והכרעה

27

11. בסעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות נקבע כי השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו לדון

28

בבקשה לאישור הסתלקות מתובענה ייצוגית או מבקשה לאישורה, הם השאלה אם התובענה

29

הראתה עילת תביעה לכאורה ושאלת התועלת שהביאה בקשת האישור לחברי הקבוצה.

30

12. השיקולים הנמנים בסעיף 16(א) לחוק הוספו לו במסגרת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס'

31

10), התשע"ו-2016, במטרה למנוע תופעות של תביעות סרק "מתוגמלות", שהן למעשה תביעות

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"צ 09-23-33385 אליהו נ' אברהם

תיק חיצוני:

- 1 סרק שהגוף הנתבע מעדיף לסלקן תמורת תשלום שכר טרחה וגמול לתובע, המבקש, בהיקפים
2 נמוכים למדי, חלף ניהול הליך משפטי, גם כאשר אין ממש בתובענה הייצוגית.
- 3 13. כמו כן, בתיקון לחוק יש כדי למנוע מחיקתן של תביעות מוצדקות מתוך רצון של התובע המייצג
4 לגרוף רווח קל לכיסו על חשבון טובתה של הקבוצה. ראו לעניין זה ע"א 8114/14 מריקט מוצרי
5 ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ (5.8.2018).
- 6 14. בעניין מריקט קבע בית המשפט העליון, כי בהתאם לתיקון לחוק, בבואו לדון בבקשת
7 הסתלקות "מתוגמלת", על בית המשפט לבחון ראשית אם התובענה הראתה עילת תביעה
8 לכאורה, קרי לוודא כי אין מדובר בתביעת סרק, ושנית על בית המשפט לתת דעתו לתועלת
9 שהביאה בקשת האישור או התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה. על בית המשפט להתרשם כי
10 לקבוצה צמחה תועלת קונקרטית ורלוונטית כתוצאה מההליך, ואין די בתועלת כללית ועמומה.
11 לעניין זה אחת השאלות שעל בית המשפט לשאול היא אם אמנם היה צורך בנקיטת ההליך
12 הייצוגי לשם השגת התוצאה שהתקבלה.
- 13 15. לאחר שעיינתי בבקשה ובטענות הצדדים, ולאור העקרונות שנקבעו בעניין מריקט
14 הגעתי לכלל מסקנה כי יש להיעתר לבקשת ההסתלקות תוך דחיית הבקשה לפסיקת גמול
15 ושכר טרחה. להלן נימוקיי בקצרה.
- 16 16. באשר לקיומה של עילת התביעה, סבורני כי בקשת האישור מגלה עילה מובהקת יחסית אך
17 ורק ביחס להודעה השניה, בעוד שההודעות הראשונה והשלישית מעוררות ספק באשר לסיווגן
18 כ"דבר פרסומי" כהגדרת מונח זה בחוק התקשורת, אשר הינו מסר המופץ בתפוצה רחבה
19 באמצעים דיגיטליים שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות, הוצאות כספים או עידוד
20 התקשרות למספר טלפון ללא הסכמת הנמען.
- 21 עיון בהודעה הראשונה מלמד שתוכנה הינו בעיקר מקצועי. היא אמנם כוללת את פרטי המשיב,
22 אך אין בה כל מסר ישיר המעודד את רכישת שירותיו. אמנם ייתכן כי יש לראות בהודעה זו
23 ככוללת מסר סמוי או רמיזה לעידוד רכישת שירותי המשיב, ואולם הדבר אינו נקי מספקות.
- 24 אשר להודעה השלישית, המדובר בעיקר בהודעה אינפורמטיבית על אודות עלייתו לאוויר של
25 הפודקאסט של המשיב. כמו ביחס להודעה הראשונה, גם ביחס להודעה זו, יש קושי לא מבוטל
26 לראות בה ככוללת מסר מעודד לרכישת שירותי המשיב, ונראה כי מרכזת, לפחות זה המפורש,
27 הגלוי והברור, אינו בכך.
- 28 הנה כי כן, בהינתן השלב המקדמי בו מצוי ההליך, אין בידי לקבוע כי בקשת האישור לא
29 הראתה עילה ואולם ממצא זה נוגע במובהק לגבי הודעה אחת בלבד, היא ההודעה השניה, בעוד
30 שקיומה של עילת תביעה ביחס להודעות האחרות מוטל בספק, ואם יורשה לי להוסיף – בספק
31 רב.
- 32 בכך נחלשת בקשת ההסתלקות באורח משמעותי, שכן אין דינה של הודעה אחת כדין שלוש
33 הודעות. בפנינו מקרה שבו המבקש הציג, לכל היותר, הפרה מובהקת אחת של הוראות חוק

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"צ 33385-09-23 אליהו נ' אברהם

תיק חיצוני:

- 1 התקשורת. עובדה זו, גם אם אין בה לכשעצמה כדי לשמוט את הקרקע תחת בקשת האישור,
2 הרי שהיא מצביעה על חולשה ממשית בעילת התביעה.
- 3 17. הטעם המרכזי לדחיית הבקשה מצוי באי התקיימותו של המבחן השני של הלכת מרקיס -
4 שאלת התועלת הצומחת לקבוצה מהסדר ההסתלקות. בהתאם לנטען בבקשת ההסתלקות,
5 המשיב ממשיך לעסוק באותו עיסוק, אך במסגרת אחרת.
- 6 אמירה זו הינה עמומה ובלתי מסויימת, אשר רב הנסתר בה על הגלוי. לא ניתן להבין ממנה כלל
7 מהי התועלת שצמחה לקבוצה מהגשת התביעה הייצוגית, אם בכלל, ומדוע המבקש היה חייב
8 לבוא לידי סיפוקו בהגשת תביעה ייצוגית דווקא, תחת להיפרע את נזקיו מהמשיב בהליך אזרחי
9 רגיל.
- 10 כאמור לעיל, בעניין מרקיס פסק בית המשפט העליון כאמור כי על מנת לפסוק גמול למבקש
11 ושכר טרחה לבא הכוח במסגרת הסדר ההסתלקות, שומה על בית המשפט להתרשם כי "לקבוצה
12 צמחה תועלת קונקרטי ורלוונטית כתוצאה מההליך, ואין די מבחינה זו בתועלת כללית
13 ועמומה".
- 14 לטעמי, נימוקי הבקשה אינה עומדים במבחן זה.
- 15 אמנם, הסדר ההסתלקות אינו יוצר מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה, אשר רשאים לפעול
16 למיזוי זכויותיהם. ואולם, אין משמעות הדבר, כי ההסתלקות מבקשת האישור היא דבר של
17 מה בכך מבחינת עניינם של חברי הקבוצה. מעת שהמבקש נטל על עצמו לייצג את עניינה של
18 הקבוצה, והוא מבקש לזכות בתגמול בשל כך, הרי שעליו להראות כי ייצג את חברי הקבוצה
19 נאמנה, והשיג עבורם תועלת ממשית, אשר השיגה את תכלית ההליך הייצוגי ומייתרת את
20 ניהולו.
- 21 משעה שהמבקש בחר להסתלק מבקשת האישור מבלי שהטענות שעמדו בבסיסה התבררו לגופן
22 ומבלי שהוכח שהושגה תועלת ממשית עבור חברי הקבוצה, הרי שאין הוא זכאי לגמול עבור
23 פועלו בשם הקבוצה, גם אם אין ההסתלקות משתיקה את חברי הקבוצה ומונעת מהם לתבוע
24 פיצוי בעתיד.
- 25 תוצאה זו מתחייבת מן הרציונל העומד בבסיס הלכת מרקיס להימנע ככלל מפסיקת גמול ושכר
26 טרחה בהסדרי הסתלקות, על מנת לנטרל את בעיית הנציג המתקיימת במקרים אלו
27 (עניין מרקיס, בפסקה 22), ועולה בקנה אחד גם עם חובתו של בית המשפט לשקול, בבואו
28 להכריע בבקשות אלו, גם את השלכות הרוחב הנובעות לפסיקת גמול ושכר טרחה
29 (עניין מרקיס, בפסקה 31).
- 30 18. לסיכום, בנסיבות המתוארות בבקשת ההסתלקות, לא שוכנעתי כי מתקיימות נסיבות
31 המצדיקות חריגה מן הכלל שנקבע בחוק ובהלכה הפסוקה, ופסיקת גמול ושכר טרחה, למבקש
32 ולבא כוחו במסגרת הסדר הסתלקות.

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"צ 33385-09-23 אליהו נ' אברהם

תיק חיצוני:

19. העולה מן המקובץ: אני מקבל את בקשת ההסתלקות, ומורה על מחיקת הבקשה לאישור
2 התובענה הייצוגית, והבקשה למחיקתה וכן אני מורה על דחיית תביעתו האישי של המבקש.
3 בד בבד, אני דוחה את הבקשה לפסיקת גמול למבקש ושכ"ט עו"ד לבא כוחו.
4 בנסיבות, לא מצאתי להורות על איתור תובע ובא כוח מייצגים חלופיים, ומקובלת עליי עמדת
5 הצדדים כי אין מקום לפרסום ההסתלקות.
20. בהתחשב בשלב המקדמי בו הסתיים ההליך, אף בטרם התקיים ולו דיון אחד, אני פוטר את
7 המבקש מתשלום המחצית השנייה של האגרה.

8 **המזכירות מתבקשת להעביר עותק מפסק הדין למנהל בתי המשפט לשם רישומו בפנקס**
9 **התובענות הייצוגיות.**

10 **ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.**

11

12 ניתן היום, ד' ניסן תשפ"ו, 22 מרץ 2026, בהעדר הצדדים.

13

רפי ארניה, שופט

14

15

